

Venstremænd paa en egen Maade. Man vil meget gerne være Venstremænd, men Venstre maa saa ikke være et agrarisk Parti, der kommer med disse Skatte- og Tiendelove. Man vil saare gerne være Venstremænd, men Venstre maa saa blive et patriotisk Parti, der maa bevilge det, der er nødvendigt for Landets Forsvar, bevilge de militære Foranstaltninger, der udkræves fra sagkyndig Side. Man vil gerne være Venstremænd, men Venstre maa saa være et patriotisk Parti, der ikke mere maa gaa med til at afstaa dansk Land med sorte Brødre. Man vil gerne være Venstremænd, men Venstre maa saa være et Parti, der tager billigt Hensyn til Byerhvervene, som ikke skyr at gaa med til en protektionistisk Toldlov, der ikke skyr at gaa med til Lovforanstaltninger af den Art, som Byerhvervene forlængst have krævet ved deres Organisationer, som udtrykke Kravet om en ny Næringslov. Saa-danne Venstremænd er der stor Fare for, at vi faa temmelig mange af i Kjøbenhavn og Købstæderne. Maatte jeg minde om, at de Venstremænd, der optog Venstrebevægelsen her i Kjøbenhavn for godt og vel en halv Menneskealder siden, stillede sig noget anderledes end disse ny Venstremænd. Jeg tror ikke, at den højtærede Landbrugsminister havde behøvet at rette den Filippika, som han i sin Tale til det ærede Medlem for Kjøbenhavns 3die Valgkreds (Alfred Christensen) i Virkeligheden rettede til alle os kjøbenhavnske Venstremænd om, at vi ikke skulle have forstaaet at tage tilbørligt Hensyn til det Venstre, der bestod den Gang, vi begyndte vor politiske Gerning. Vi vidste saare vel, at det Parti, hvis Gerning vi optog her i Hovedstaden, var et Parti, der havde sin friske Duft og Smag ude fra vort Bonde-land, fra dettes sunde og gode Luft der ude fra. Men vi ønskede det Sejr. Vi ønskede at give det Støtte, for det første fordi det havde Flertallet af Kredsene. Vi saa allerede den Gang, at det ikke at indrømme dem, der havde Flertallet, Ansvaret for Landets Styrelse, i og for sig er i Uoverensstemmelse med Grundlovens Aand, det vilde med nødvendig Konsekvens føre til en Politik, hvor man efterhaanden tilsidesatte eller sønderbrød enhver grundlovmæssig Forskrift. Dette saa vi, og vi støttede ikke dette Parti med indre Uvillie, tværtimod, vi støttede det gerne, fordi vi, der ere opdragne som Venstremænd, saa, at dette Venstre var det hidtil eneste sunde, udviklingsdygtige Led i et Folkeparti i vort danske Demokrati. Det

er det Standpunkt, vi indtog den Gang, og det er det Standpunkt, som vi have staaet paa, som vi stode paa, den Gang vi vare en haabløs Opposition, og som vi ere blevne konsekvent ved at staa paa, ogsaa da vi ved Vælgernes Stemmer have faaet Adgang til Landets lovgivende Forsamlinger. Ingen vil kunne paavise eller bebrejde os, at vi have brudt de Løfter, vi have givet i disse Retninger. Vi have ikke valgt den Vej, som hurtigt kunde skaffe os de fleste Stemmer blandt de kjøbenhavnske eller Købstædernes Vælgere, men vi have valgt den Vej, som vi mente var tjenligst for det danske Demokrati.

Naar vi nu i denne Sag, jeg lige saa vel som det ærede Medlem for Kjøbenhavns 3die Valgkreds, have Betænkeligheder ved det Lovforslag, her foreligger, er det derfor ingenlunde ud fra de Betragtninger, som f. Eks. gøres gældende fra det ærede Medlem for Kjøbenhavns 6te Valgkreds (Hammerich). Ingenlunde! Vi vide saare vel, at vil man gennemføre afgørende Reforme, som gribe ind i bestaaende Forhold, kan man ikke gøre det, uden at Statskassen kommer til at bringe Ofre derfor. Men det, der gør os betænkelige ved just den her foreliggende Reform, er, at den paa den ene Side har sit Ærinde snarere til de Lag inden for Landbefolkning, der maa regnes for at høre Fortiden til, end til dem, hvem Fremtiden tilhører, snarere har Ærinde til de forgældede Proprietærer end til den Husmandsklasse, paa hvilken vi ønske, at vort Landbrugs fremtidige Udvikling i væsentlig Grad skulde bygges. Dernæst have vi en anden Grund til at nære Betænkelighed. Det er den finansielle Side ved Sagen, det ganske overordentlig store, aarlige Offer, som denne Lov vil paalægge Statskassen. Man have saa megen eller saa ringe Sympati for Sagen, man vil, man have endog saa megen Sympati for Afløsning af Tienden, som man kan have — og jeg har en ikke ringe, endog en meget betydelig Sympati derfor — man kan dog ikke se bort fra, at dette er ikke nogen Nødvendighedsforanstaltning, ikke en Foranstaltning af den Beskaffenhed, at man kunde sige, at det danske Landbrug vilde gaa til Grunde, hvis den ikke gennemførtes i Morgen eller i Overmorgen eller til næste Paaske. Det er altsaa et Spørgsmaal, hvor jeg mener, at Hensynet til Statskassens øjeblikkelige Stilling, som vi alle vide er meget vanskelig, ikke kan lades ude af Betragtning, og hvor derfor det Spørgsmaal maa overvejes,